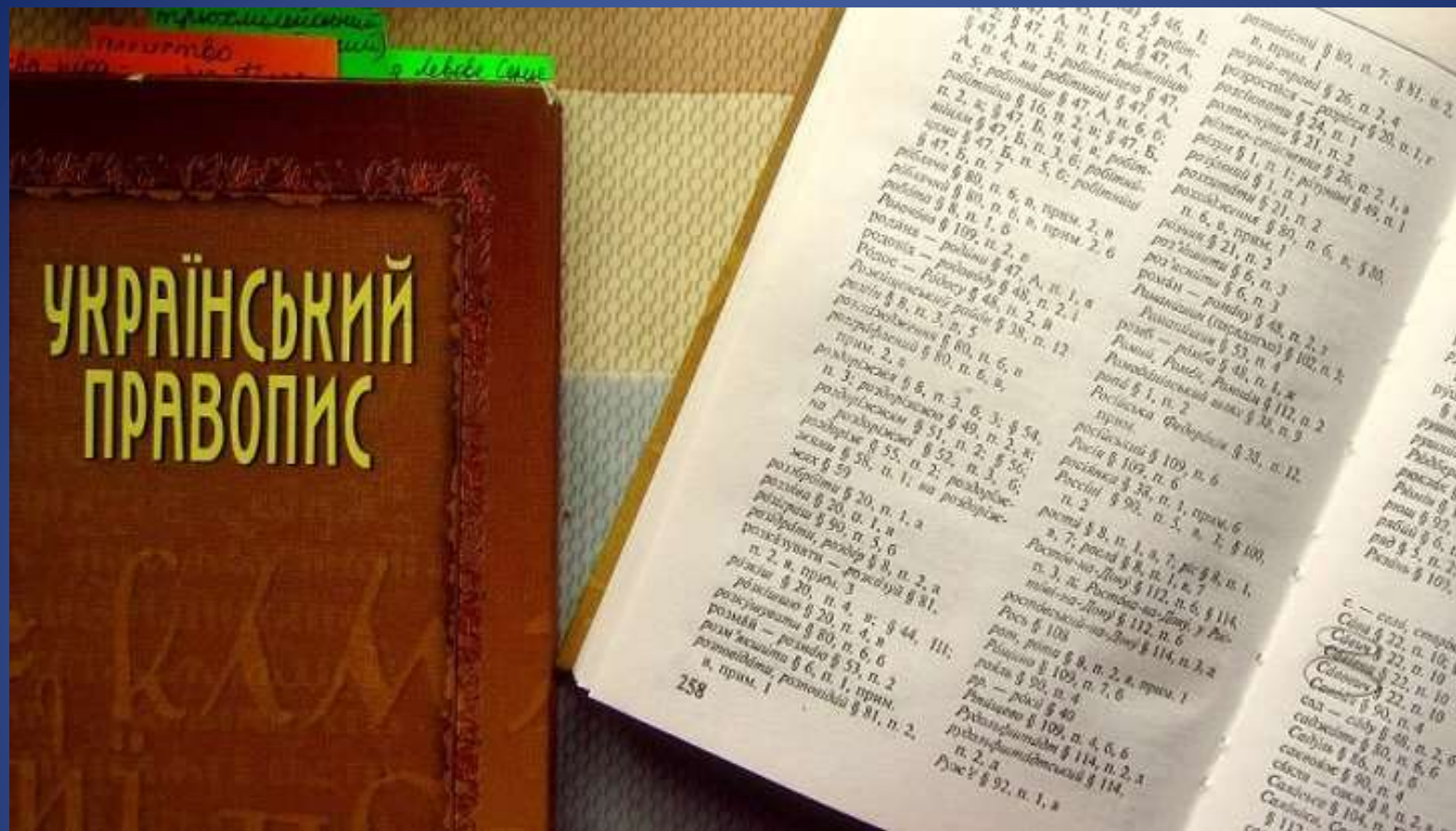

УЖИВАННЯ ВЕЛИКОЇ БУКВИ

Підготувала
Наталія Вербич

Власні назви

Складні випадки слововживання

з малої букви:

Службові слова (артиклі, прийменники та под. — **ван, да, де, дер, ді, дю, ед, ель, ла, ле, фон** і т. ін.) у складі прізвищ та імен іншомовного походження пишемо з малої букви: *Абд ель Керім, Бретон де лос Еррерос,,Жанна д'Арк, Леонардо да Віінчі, Людвіг ван Бетховен, ле Шапель, фон дер Гольц.*

але за традицією: *Ван Гог, Д'Аламбер, Ель Греко.*

Арабські, перські, тюркські імена з компонентами, що вказують на родинні стосунки, соціальне становище і т. ін., пишемо з дефісом: *Кемаль-паша, Мамедзаде, Мехмед-бей, Мірза-хан, Фікрет-кизи* (але за традицією *Чингісхан*).

Однак прізвища, до складу яких входять ці компоненти, звичайно пишемо разом: *Багірзаде, Турсунзаде, Керогли*

Складні випадки слововживання

з великої букви:

Усі складники китайських, корейських в'єтнамських, м'янмських, індонезійських, тайських і японських особових найменувань: *Сі Цзін'пін, Ван Мен, Лі Чжаодао, Пак Вансо, Пан Гімон. Він М'їн, Акат Дамкенг, Сіндзо Абе*

Арабське *Ібн* на початку найменування: *Ібн Росте, Ібн Сіна, Ібн Фадлан.*

Вірменські прізвища з початковим компонентом *Тер-* : *Тер-Казарян, Тер-Ованесян*

Написання відіменних прикметників

З великої букви

1) прикметники, утворені від власних назв за допомогою суфіксів **-ів, -їв, -ов, -ев, -єв, -ин, -їн**, якщо вони означають належність чогось певній особі:

Грінченків словник, Зевсова колісниця, Рафаєлева «Мадонна», Тичинине слово, Шевченкові поезії;

2) прикметники, утворені від іменників — власних назв, якщо вони входять до словосполучення зі значенням «імені когось», «пам'яті когось»:

Нобелівська премія, Потебнянські читання, Королівський Шекспірівський театр.

З малої букви

1) прикметники, утворені від власних назв за допомогою суфіксів **-ів, -їв, -ов, -ев, -єв, -ин, -їн**, якщо вони входять до складу фразеологічних сполук або наукових термінів:

ахіллесова п'ята, дамоклів меч, юдині срібняки; архімедова спіраль, гайморова порожнина, піфагорова теорема.

2) прикметники, утворені від власних назв за допомогою суфіксів **-івськ, -ївськ, -інськ, -їнськ-**:

бальзаківські традиції, ґалаґанівська садиба, довженківські фільми, франківські сонети;

???

- російська федерація
- Російська Федерація
- путін
- Путін

Принципи правопису власних назв

З великої букви
пишемо *всі* слова
назви, *крім* родових
понять і службових
слів

З великої букви
пишемо лише **перше**
слово і власні назви

За першим принципом

(з великої букви всі слова назви, крім родових понять і службових слів)

Географічні та адміністративно-територіальні назви:

Бермудські острови, мис Капітана Джаральда, острови Королеви Шарлотти, Північний Льодовитий океан

Неофіційні назви країн: *Піднебесна імперія* (імператорський Китай), *Туманний Альбїон* (Англія), *Вічне місто* (Рим).

В офіційних назвах держав (теперішніх і колишніх)
усі слова пишемо з великої букви: *Автонамна Республіка*
Крим, Республіка Індія, Королівство Данія,
Князівство Монако, Бермудські Острови, Українська Радянська
Соціалістична Республіка

За першим принципом

(з великої букви всі слова назви, крім родових понять і службових слів)

Назви країв, областей, районів, сілрад, громад і под.: *Єврейська автономна область, Тибетський автономний район, Київська область, Білоцерківський район, Тетіївська міська громада*

Назви груп або союзів держав, імперій: *Антанта, Балтійські країни, Скандинавські країни, Митний союз, Австро-Угорська імперія*

Але за традицією: *Європейський Союз*

Назви вулиць, площ, провулків, майданів і под: *вулиця Героїв Небесної Сотні, вулиця Гетьмана Павла Полуботка, вулиця Волинської Дивізії, вулиця Отамана Зеленого, провулок Кучмин Яр, провулок Князя Володимира Ольтердовича, Парк-авеню (авеню — ‘вулиця’), Фрідріх-штрассе (штрассе — ‘вулиця’), Якоб-Кайзер-плац (плац — ‘площа’)*

Іншомовні назви
зі словами *авеню, штрассе, плац* і под.
пишемо з дефісом

Назви монастирів, церков, ікон: *Софійський собор, церква Святих Апостолів Петра і Павла, Михайлівський Золотоверхий монастир, ікона Знамення Божої Матері*

Назви вокзалів, залізничних станцій, портів, пристаней: *Центральний вокзал, порт Очаків, станція Іваничі*

За другим принципом (лише перше слово і власні назви пишемо з великої букви)

Назви історичних подій, епох, календарних періодів і свят :

Революція гідності, Помаранчева революція, Велика французька революція, Полтавська битва, День миру, День пам'яті та примирення

•

Назви органів влади, установ і організацій, товариств і об'єднань: *Директорія Української Народної Республіки, Міжнародний валютний фонд, Європейський суд з прав людини, Міністерство освіти і науки України, Тимчасовий уряд, Рада національної безпеки та оборони України,, Державна прикордонна служба України, Кабінет міністрів Російської імперії, Православна церква України, Українська греко-католицька церква*

Але за традицією:

Ліга Націй, Організація Об'єднаних Націй

•

Назви найвищих державних посад та найвищих посад керівників міжнародних організацій: *Президент України, Прем'єр-міністр Великої Британії, Генеральний секретар ООН, Головнокомандувач Збройних сил України, Генеральний прокурор України*

Але: назви посад, звань, наукових ступенів, титулів, рангів, чинів пишемо з малої букви:

голова, декан, директор, канцлер, академік, заслужений діяч мистецтв, лауреат Державної премії, народний артист України, король, імператор, князь, шах

Але: всі слова з великої букви

у назвах найвищих органів влади і державних установ
України:

*Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України,
Конституційний Суд України, Верховний Суд
України*

у назвах державних свят України:

*День Конституції України, День Незалежності
України, День Соборності України*

За другим принципом (лише перше слово і власні назви пишемо з великої букви)

Назви політичних партій і рухів: *Народний рух України, Республіканська партія США, Християнсько-демократичний союз Німеччини*

•

Назви наукових і навчальних закладів, театрів, музеїв, колективів: *Національна академія наук України, Міжнародний інститут стратегічних досліджень, Національний академічний драматичний театр імені Лесі Українки, Меморіальний комплекс пам'яті жертв голодомору в Україні*

•

Назви заходів (політичних, культурних, спортивних та ін.): *Міжнародний рік дитини, Світовий конгрес українців, Всеукраїнська наукова конференція «Регіональна історія в енциклопедистиці», Олімпійські ігри*

Назви сайтів, мереж, пошукових систем і под.

з малої букви

без родового слова:

твіттер, гугл

з великої букви

з родовим словом:

*пошукова система «Гугл»,
енциклопедія «Вікіпедія»,
мережа «Фейсбук»*

іменування сайтів,
ужиті як назви юридичних
осіб:

РНБО ввела санкції проти
Яндексу